

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Помісну Українську
Православну Церкву!

Часопис Волинської єпархії
Київського Патріархату

№ 12 (145) грудень 2016 р.

Освячено храм Апостола Якова Свято-Успенського чоловічого монастиря в с. Сокіл Рожищанського деканату. Докладніше про цю подію – на с. 5. Світлина Ігоря Сацка

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

25 грудня – день пам'яті святителя Спиридона, єпископа Тримифунтського

Чудотворець народився в кінці III століття на острові Кіпр. Про його життя відомостей збереглося мало. Знаємо, що він був пастухом, мав дружину та дітей. Багато коштів віддавав на потреби ближніх. За це Господь нагородив його чудодійним даром: він зціляв невиліковно хворих і виганяв бісів.

Спиридон – подвижник IV століття, брав участь у Першому Вселенському соборі. Силою своєї віри переконував високоосвічених філософів-аріан. Вразив усіх дивом, підтверджуючи правдивість догмату про Трійцю: стиснув у руці цеглину – і тієї ж миті з неї вийшли вогонь та вода, а в його руці залишилась глина. «Так і в Трійці, – промовив тоді святий, – Три Іпостасі, але Єдине Божество».

Після смерті дружини, за царювання імператора Константина Великого (306–337), він був обраний єпископом міста Тримифунта. В архієрейському сані не змінив свого способу життя, поєднуючи пастирське служіння зі справами милосердя.

Святитель з великою любов'ю піклувався про свою паству. За його молитвою посуха змінювалась рясним животворним дощем, а безперервні дощі – теплою та сухою погодою. Також зцілялися хворі, виганялися демони.

Одного разу до нього прийшла жінка з мертвою дитиною на руках, просячи заступництва святого. Помолившись, Спиридон повернув немовля до життя. Мати ж, приголомшена радістю, впала мертвою. Але молитви угодника Божого повернули життя і матері.

Відомий із життя святителя і такий випадок. Якось він зайшов у порожню церкву, звелів запалити лампади та свічки й розпочав Богослужіння. Проголосивши «Мир усім!», він з дияконом почув у відповідь зверху безліч голосів, які виголосили: «І духові твоєму». На кожній сктені невидимий хор співав «Господи, помилуй!». З церкви долинали співи й до неї почали поспішати люди. У міру того як вони наближались до храму, дивний спів усе більше і більш наповнював їхній слух і тішив серця. Але коли вони увійшли до церкви, то не побачили нікого, крім єпископа з кількома служителями, й не чули вже більше небесного співу.

У святого був звичай із зібраного врожаю одну частину роздавати бідним, а іншу – віддавати нужденним у борг. Сам він особисто нічого не давав, а просто показував вхід у комору, де кожен міг узяти, скільки потрібно, а потім повернути таким же чином, без перевірки та звіту.

Господь відкрив угоднику наближення його кончини. Останні слова святого були про любов

до Бога та ближніх. 348 року під час молитви святий Спиридон представився до Господа. Тіло

було віднайдене нетлінним. Поховали його в храмі на честь святих апостолів у м. Тримифунті. В середині VII ст. мощі перенесли в Константинополь, а в 1453 році – на острів Керкіра в Іонічному морі (грецька назва – Корфу). Тут, в однойменному місті й донині вони зберігаються в храмі його імення. П'ять разів на рік на острові здійснюється урочисте святкування пам'яті святого Спиридона.

В Україні у селищі Кореїз (Крим) є пам'ятник святителю Спиридоні Тримифунтському, відкритий 25 грудня 2012 року.

Частки мощей Св. Спиридона є у Львові – в церкві Йоана Золотоустого (колишній костел Серця Ісусового), а також у Бориславі – у храмі Св. Анни.

В історії Церкви святий Спиридон вшановується разом зі святителем Миколаєм, архієпископом Мирлікійським. Його ім'я як особливо шанованого угодника постійно згадується під час водосвятного молебню.

Мощі святого Спиридона залишаються невичерпним джерелом зцілень. У 2009 році його нетлінну правичу привозили з грецького острова Керкіра до України, тож сотні тисяч українців мали змогу особисто переконатися у чудодійній допомозі цього великого святителя.

Віталій КЛИМЧУК

Наша газета – у Вашу скриньку

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – надійна підмога та корисний засіб у духовному житті православного християнина. Аби ця популярна волинська релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її у будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Вартість одного примірника з доставкою – 2 грн 38 к. (без вартості приймання передплати). Індекс у поштово-каталозі обласної періодики – 91241. Також «Волинські єпархіяльні відомості», радіо- й телепередачі та інші аудіо-, відео- і текстові документи, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslaviavolyni.org.ua

ХРОНІКА

Священик допомагає отримати гуманітарну допомогу

За сприяння протоієрея Миколи Гінайла, голови фонду Матері Божої неустанної помочі, німецький благодійний фонд «Україна. Допомога. Брайтшайд» передав у Володимир-Волинський черговий гуманітарний вантаж.

Цього разу це ліжка, матраци, одяг, речі для догляду та фортепіано для Волинської православної богословської академії.

Під час візиту голова німецького фонду Генріх Беннер із делегацією у супроводі о. Миколи зустрілися з митрополитом Луцьким і Волинським Михаїлом. Керуючий епархією вручив церковні відзнаки очільникові та членам фонду.

Обидві благодійні організації, співпрацюючи у допомозі малозабезпеченому населенню, здійснили вже понад 60 таких перевезень.

Архієреї привітали Патріарха з річниці інтронізації

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл та єпископ Володимир-Волинський Матфей 22–23 жовтня взяли участь у Богослужіннях з нагоди 21-річчя інтронізації Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета. Про подію розповів офіційний сайт *Cerkva.info*.

Керуючий епархією та її вікарій молилися у столичному кафедральному соборі Рівноапостольного князя Володимира Великого за Всенічного увечері 22 жовтня і під час Літургії та подячного молебню 23 жовтня, привітавши Святійшого.

Духовенство вшанувало Віктора Чабліна

Луцькі священнослужителі 24 жовтня взяли участь у заходах пам'яті заслуженого працівника культури України та директора Луцького культурно-освітнього училища (попередня назва закладу) в 1962–1983 рр. Віктора Чабліна.

На фасаді Волинського державного училища культури і мистецтв ім. І. Стравінського відкрили меморіальну дошку. Освятити пам'ятний знак настоятель парафії Великомученика і цілителя Пантелеймона, що у Волинській обласній лікарні, протоієрей Назар Бабій. У слові душпастир відзначив велику працю видного діяча та поставив це за приклад підростаючому поколінню.

Пізніше міський декан протоієрей Михайло Онищук та клірик кафедрального собору Святої Трійці архідиякон Микола Коць відвідали вечір пам'яті, що відбувся в обласному академічному муздрамтеатрі ім. Т. Шевченка.

Статті з «Волинського благовісника» – в електронному форматі

Інформаційна платформа «Схολа» спільно з Волинською православною богословською академією публікуватиме найкращі матеріали з цього журналу ВПБА в PDF.

Роботу розпочали зі статті митрополита Луцького і Волинського Михаїла «Слово про Закон і Благодать» митрополита Іларіона: сакральний вимір руської державності». Цей матеріал надруковано ще 2013 р.

Його можна переглянути за адресою: https://www.academia.edu/29419876/Mytrop_Myhal_Zinkevich_slovo_pro_zakon_i_blagodat_mytrop_ilariona_sakr_vymir_rus_derzhavnosti_2013.pdf.

Викладачі ВПБА виступили з доповідями у Польщі

Кандидат богословських наук священник Андрій Хром'як та кандидат філософських наук Ігор Сацик представляли Волинську православну богословську академію на міжнародній науково-практичній конференції. Закід на тему «Милосердя і право. Канонічно-екуменічні аспекти милосердя» 26 жовтня провели факультет права, канонічного права й адміністрування та Інститут канонічного права Люблінського католицького університету ім. Йоана-Павла II. Про це повідомив сайт *Vpba.org*.

Науковці розглядали теми: аспекти милосердя у Священному Писанні, вимір милосердя в церковно-кримінальному праві, милосердя в дисципліні Католицьких Східних Церков, милосердя у медіальному розумінні. Отець Андрій виступив із доповіддю «Вчення Православної Церкви про милосердя Боже», Ігор Сацик – «Універсальний вимір милосердя Божого

— 3 ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

Неділя 27-ма після П'ятдесятниці

Святе Євангеліє розповідає про оздоровлення згорбленої недугою жінки, яка протягом 18 років несла свій важкий хрест. Однієї суботи, коли Ісус Христос навчав у синагозі, побачив її, підізвав до Себе і промовив до неї: «Жінко, ти звільнена від твоєї недуги. І поклав на неї руки; і вона зараз же випросталась і почала славити Бога» (Лк. 13:12–13).

Ця подія викликала обурення начальника синагоги. Він сказав: «Шість днів є, коли маєте працювати, тоді приходьте і зціляйтеся, а не в день суботній». Господь у відповідь сказав до нього: «Лицеміре, чи не відв'язує кожний з вас у суботу вола свого чи осла від ясел і не веде напувати?» (Лк. 13:15).

У Старому Завіті в день суботній дозволяється вести худобу на водопій, тому що це день не просто відпочинку, а накопичення життєвих сил. І Христос часто робить чудо в цей день сьомий, наче підкреслюючи: повинно повернутися життя, повинна повернутися цілісність, повинна повернутися сила всім, хто її втратив, усім, у кому вона починає згасати.

Диво, створене Ісусом на очах людей, є логічною послідовністю Його діяння: вистачило одного Його слова, щоби заспокоїти бурю на морі, щоб піднести з ложа смерті доньку Яіра, щоб віддати нещасній матері з Наїна живим її померлого сина. Подібно було і з Лазарем, який уже чотири дні лежав у гробі.

І цього разу Він зустрічається зі стражданнями скорченої жінки, а через неї – з усім стражданим людством.

Він споглядає на неї зі співчуттям, кличе до Себе і кладе на неї Свої руки. Вона стає звільненою з кайданів сатани і своєї недуги, тепер може випростатись, піднести очі вгору та прославляє Бога.

Той же Христос приходив протягом століть в особах Своїх апостолів, священників, монахів і ревних мирян у всі куточки світу, де лише б'ється людське серце. Він споглядає на нього зі співчуттям та кличе до Себе. Христос промовляє до кожного з нас, кладе на нас Свої руки, благословляючи нас життям і здоров'ям. І потрібно за це прославляти Бога, як це зробила скорчена жінка.

Святе Євангеліє звертає нашу увагу ще й на інший аспект цієї події: не всі люди, бачивши чудеса Христові, віддавали славу Всевишньому.

Ісус Христос осудив сліпу ревність начальника синагоги, називаючи її лицемірством. І ми у своєму житті часто зустрічаємося з лицемірством. Лицемірство – це не просто неправда. Лицеміром обманює інших, аби завоювати їх повагу за допомогою дій, які зовнішньо є добрими, але не мають чистого наміру.

Якщо наш ближній потребує допомоги, ми повинні йому допомогти, а не зосереджуватися на букві закону. Господь казав: «... Я милосердя хочу, а не жертви» (Ос. 6:6). Хто не виконує заповіді, той грішить, але їх виконання повинне бути розумним. Якщо у святковий день людина має йти до церкви, а вдома хтось важко хворий, то перший обов'язок – залишитися біля хворого, якщо більше нікого немає. Тому що у неділю і свято йти на Літургію – це заповідь церковна, а любов до ближнього – це заповідь Божа.

Лицеміри все роблять напоказ. Такі похвальні діла, як милостиня, молитва, піст, перевертуться старанням показати себе людям. Христос говорить про таких: «усі свої діла вони роблять на те, щоб бачили їх люди. Істинно кажу вам: вони вже мають нагороду свою» (Мф. 6:5), але нагороду не в Бога, а в людей.

Якщо ж ми побожні, то повинні побожними бути не тільки в церкві, але і вдома, і на роботі, щоб не бути, «як ті лицеміри».

Віталій КЛИМЧУК

— ВІДПОВІДЬ БОГОСЛОВА

ДІТИ НЕ ВИННІ

Запитання: «Досить часто не можу дати своїм дітям ради. І коли вони мене вже виводять, то я ледве себе стримую, щоб не вдарити їх. Скажіть, чи дозволяються фізичні покарання у вихованні дітей?»

Відповідає священник Андрій ХРОМ'ЯК, настоятель храму Святого великомученика Юрія Перемоги с. Жабка Ківерецького деканату

Серед тих обов'язків, які в цьому житті поклав на нас Бог, немає, напевно, більш важливого і більш важкого, ніж виховання дітей. Вони не тільки наше, але й Боже надбання. «Діти – насліддя Господа; нагорода від Нього – плід утроби» (Пс. 126:3). Як тільки в нашому домі з'являються діти, для нас починається особливий життєвий труд, який вимагає любові, мудрості, самовідданості, довготерпіння. Це добре розуміли древні. Як той, хто не досіяв своє поле,

Закінчення на с. 3

в богослів'ї святих Григорія Ниського та Максима Сповідника.

Закриваючи конференцію, керівник кафедри о. Кишиш Бурчак, зокрема, зазначив, що прослухавши доповіді, він не знайшов різниці у розумінні милосердя Божого між православними та католиками.

Волинський архієрей очолив празник у Чернівцях

27 жовтня, в день преподобної Параскеви Сербської митрополит Луцький і Волинський Михаїл розділив радість храмового свята

чернівецького собору разом із місцевими священнослужителями й мирянами. Про це повідомив сайт Чернівецько-Буковинської епархії *Orthodox-cv.org*.

Керуючий нашою епархією правив Божественну Літургію у Свято-Параскевському кафедральному храмі – першій кам'яній церкві Чернівців – спільно з митрополитом Чернівецьким і Буковинським Данилом, архієпископом Чернівецьким і Кіцманським Онуфрієм, єпископом Тернопільським і Теребовлянським Павлом та іншим духовенством.

У слові архієрей закликав вірян «бути

глибокими у своїй вірі в Господа Бога, навертатися до Його науки, всюди бути з думкою про Всевишнього і не забувати молитву».

Камінь-каширського декана залякував «Русській мір»?

Протоієрей Володимир Мицько, благочинний та настоятель парафії Святителя Миколая Чудотворця в Каміні-Каширському, одержував погрози протягом декількох місяців після початку війни на Донбасі. Про це стало відомо інформаційній службі епархії 27 жовтня.

Як розповів о. Володимир, він отримував записки англійською мовою із Заповідями Божими та вимогою «покаятися», на замку церкви невідомі вицарапали нецензурні написи, було розбито скло автомобіля душпастиря. Також священнослужитель повідомив, що біля ялинок, які ростуть на церковному подвір'ї, було перекопано землю та поставлено хрести, щось на зразок могили. Це бачили клірик та староста парафії, а також інші віряни.

Декан не має здогадок, хто саме міг таке чинити. Проте о. Володимир у той час (як і тепер) разом із громадою займав активну громадянську позицію. Вони передавали продукти бійцям на Схід, підтримували громадян України в Криму. Імовірно, що саме це спровокувало невідомих на такі дії.

Біля собору відреставровано надгробний пам'ятник судді

На цвинтарі луцького кафедрального собору Святої Трійці тривають реставраційні роботи та впорядкування території. Недавно завершили реставрацію пам'ятника на могилі голови луцького окружного суду Івана Десницького.

Це проведено у зв'язку з тим, що надгробний кам'яний хрест почав хилитися та руйнуватися. Кошти на реставрацію пожертвував голова Апеляційного суду Волинської області Петро Філюк разом з іншими суддями нашого краю. Відновлення проводила кафедра реставрації каменю Львівської політехніки. А от огорожа біля могили виявилася непридатною, тому її передано на консервування, зберігання та експонування до історико-культурного заповідника «Старий Луцьк».

Щодо інших пам'ятників теж було запрошено реставраторів із тієї ж кафедри, які оглянули та сфотографували їх. Матеріали аналізують, аби вирішити, як саме можна відновити пам'ятки. Оскільки поховальні споруди виконано з різних матеріалів, то вони потребують різних засобів та способів відновлення.

Також проводиться реставрація і перенесення хреста, спорудженого на честь 1000-ліття Волинської епархії, ближче до будинку духовної консисторії. А на звільненому місці буде продовжено розарій.

Владика Михаїл: істина не віддаляється, ми її пізнаємо

Митрополит Луцький і Волинський проаналізував притчу про сіяча під час недільної проповіді на завершення Божественної Літургії 30 жовтня у кафедральному соборі Святої Трійці.

Владика зазначив, що притча на те і є притчею, аби образами говорити про наше християнське життя. Адже коли це буде сказано «духовними словами», це буде гарно, але не всім зрозуміло. Тому Господь простими словами хоче пояснити нам сутність християнського буття.

У притчі про сіяча зерно порівнюється з Божим словом – з істиною. Інколи у пошуках істини ми можемо блукати, інколи втрачати правильний шлях. І часто нам здається, що вона віддаляється від нас. Але це не так. Ми її по-троху пізнаємо.

Ми є зернами, які Господь посіяв. І лише від нас залежить, який урожай представимо Богу: залишившись вірні Спасителю за будь-який обставин чи піддавшись земним спокусам.

На завершення проповіді високопреосвященний побажав усім доброї праці, уміти завжди боротися з труднощами, аби представши перед Богом, могли показати добрий урожай.

У Луцьку відзначили 25-ліття «Союзу українців»

Митрополит Михаїл взяв участь у святочній академії, приуроченій 25-й річниці відновлення у нашому краї ГО «Союз українців». Захід проходив 30 жовтня у Палаці культури

Продовження на с. 3

ХРОНІКА

Продовження. Початок на с. 2

обласного центру після Божественної Літургії в кафедральному соборі Святої Трійці.

У слові владика зазначив, що активна діяльність Союзу демонструє громадянську позицію українських жінок. Тому керуючий єпархією побажав, щоби Господь допомагав здійснити все задумане.

«Союз українок» – добровільна всеукраїнська жіноча громадсько-просвітницька організація, спадкоємиця демократичних традицій однойменного утворення, що діяло в Україні з 1917 року, було ліквідовано внаслідок більшовицької окупації та відновило діяльність у 1991 році.

У Рожищі міжконфесійно молилися за мир в Україні

Молебень за воїнів, за мир у нашій державі 30 жовтня очолив декан протоієрей Василь Шняк. Із ним служило духовенство благочиння.

У слові душпастир побажав здоров'я усім воїнам, які охороняють кордони нашої країни, захисту Божої Матері їм та всім родинам військовослужбовців. Він також подякував керівництву району за хороший почин – проводити міжконфесійні молитви за мир.

Молилися, зокрема, представники Римської Греко-Католицької церкви, голова райдержадміністрації Інна Гайворонська.

Такі молебні в Рожищі зазвичай проводяться біля стели героїв «Небесної сотні» на площі Незалежності в центрі міста. Але, зважаючи на несприятливі погодні умови, молитва лунала в стінах районної бібліотеки для дітей.

Керуючому єпархії вручили подяку

Міністерство молоді та спорту України 26 жовтня оголосило подяку митрополитові Луцькому і Волинському Михаїлові за вагомий особистий внесок у реалізацію державної молодіжної політики, активну громадську діяльність, розвиток молодіжного руху у Волинській області, відданість справі.

Капелани відправилися у чергову ротацію

3 нагоди відбуття військових священників на Донбас у кафедральному соборі Святої Трійці 2 листопада відслужили молебень. Його очолив киверецький декан протоієрей Іван Семенюк, який недавно перед тим повернувся з Авдіївки, що на Донеччині. Зокрема, у службі взяв участь протоієрей Андрій Мовчанюк, який попереднього місяця ніс капеланський послух у Мар'їнці Донецької області.

У слові о. Іван зазначив, що Господь вибрав капеланів, аби вони донесли волю Бога до тих його дітей, які захищають зараз Україну на Сході. Тому побажав душпастирям, щоби їхні благословіння, поради та спілкування допомагали нашим воїнам бути морально стійкими.

У чергову ротацію вирушили голова ГО «Військові капелани Волині» протоієрей Михайло Бучак (с. Княгининок Луцького районного деканату), протоієрей Євген Рудь (с. Сокиричі Киверецького) та священник Олександр Вронський (Луцьк). Уперше на Схід поїхали протоієрей Сергій Коць (с. Рованці Луцького районного) і священник Антон Таранченко (с. Старий Чорторийськ Маневецького благочинь).

Капелани долучилися до «Труханівської січі»

Члени ГО «Військові капелани Волині», зокрема, луцький районний декан протоієрей Володимир Присяжнюк, протоієрей Андрій Мовчанюк, ієромонах Макарій (Дядюсь) 4 листопада взяли участь у всеукраїнській акції «Потяг єднання України "Труханівська січ"».

Мета проекту – єднання України. Активісти їздять у різні її регіони, де ознайомлюють людей із можливостями військової служби за контрактом, проводять тематичні заняття з військової справи тощо.

Душпастирі зустріли гостей на луцькому залізничному вокзалі та долучилися до запланованих заходів. Зокрема, священнослужителі відправили панахиди біля пам'ятника Василеві Мойсею, який загинув на Майдані, та на місці, де спорудять пам'ятник воїнам АТО, – на меморіалі «Вічна слава». Також відслужено заупокійну молитву на Театральній площі обласного центру, перед фотостендом загиблих на Майдані та в АТО воїнів.

ВІДПОВІДЬ БОГОСЛОВА

ДІТИ НЕ ВИННІ

Закінчення. Початок на с. 2

більше вони дихали здоровим духовним повітрям. Це цілком досяжно, якщо з раннього віку приводити їх до церкви.

Дитячі душі надзвичайно сприйнятливі до всього, як доброго, так і поганого. Тому багато що визначає духовно-моральна атмосфера в домі. Для виховання дітей, як чиста вода, необхідна спокійна, мирна обстановка. Постійні розмови про політику, ціни, про негаразди на роботі, грубі анекдоти, а так само сварки між батьками травмують дитячі душі й заражають їх тією нечистотою, яка потім проявить себе: і грубою неповагою до батьків, і наполегливим бажанням до небезпечних спокус навколишнього світу. Більшість тат і мам не хочуть замислитися, що телевізор часто-густо зводить нанівець усі їхні зусилля щодо виховання дітей.

Бажаєте одержати відповідь православного богослова на Ваші запитання? Звертайтеся до редакції: 43025 Луцьк, Градний узвіз, 1; (0332) 72-21-82; hazeta.vyev@gmail.com

ВАРТО ЗНАТИ

ЧИ ОБЛИШИТИ НАМ СТАРИЙ СТИЛЬ?

Щороку під Різдво українці починають переїматися питанням: чому не всі християни святкують його в один день? А останніми роками, у зв'язку з «входженням до Європи», запитують: чи не можна і нам, як у Європі?

Календарні проблеми – одні з найскладніших цивілізаційних проблем, тож ми тут окреслимо лише найголовніше, проминаючи важливі деталі.

У 325 р. на Першому Вселенському соборі єдиної на той час Христової Церкви було вирішено використовувати в церковних справах календар, який використовувався у державі: так званий юліанський (його введено у вжиток Римської імперії з 45 р. до н.е. за указом Юлія Цезаря). Проте згодом стало видно недосконалість цього календаря, тож 1582 р. Папа Римський Григорій XIII запровадив новий, названий григоріанським (новим стилем). У XVI ст. різниця між ними була 10 днів, у XX–XXI ст. – 13.

Західний світ переходив на новий календар декілька років, а деякі країни, було, навіть поверталися назад на старий. Урешті-решт усі католицькі та протестантські держави стали ново-стильними, як і їхні Церкви.

Однак і григоріанський календар виявився недосконалим, тому на початку XX ст. сербський учений Міланович створив кращий, новоюліанський. Він повністю збігається з григоріанським до 2800 р., а далі стануть видні відмінності.

У 1923 р. новоюліанський стиль запроваджено в Греції, а оскільки Православна Церква там державна, то на цей стиль перейшла й Церква. Слідом за нею перейшли ті Церкви Середземномор'я, в яких греки становили більшість серед керівництва. Мало-помалу їхньому прикладові послідували й інші, але не всі. Причому новоюліанський календар стосується тільки нерухомих свят, цебто які завжди «в числі». А щодо Пасхи та прив'язаних до неї рухомих празників – у всіх Православних Церквах світу (крім Фінляндської) і надалі діє юліанський календар.

Отже, за новоюліанським стилем нині живуть такі автокефальні Православні Церкви: Вселенський Патріархат, Олександрійська (православні Африки), Антіохійська (православні Сирії та Лівану), Румунська, Болгарська, Кіпрська, Грецька, Албанська, Чеських земель і Словаччини.

За юліанським, старим стилем живуть: Російська, Українська (УПЦ КП, УАПЦ), Грузинська, Єрусалимська, Сербська, Македонська,

Душа, як і тіло, має потребу в постійному харчуванні. Особливо, коли організм росте. Людина буває фізично нездоровою, якщо недоїдає або вживає неякісну їжу. Можна навіть отруїтися. Незрозуміло, чому батьки, які ніколи не дадуть своїй дитині зіпсовані харчі, бувають байдужі до того, що читають чи дивляться їхні діти. «Чи душа не більша за їжу, а тіло – за одяг?» (Мф. 6:25).

Хочеться ще особливо сказати про любов. Як сонячне світло і тепло життєво необхідні рослині, так і батьківська любов – дітям. Її відсутність нічим заповнити не можна. Досвід показує, що люди, які виростили в сім'ях, де була тільки строгість, але не було любови, як правило, виростають духовно скаліченими. «Нічого не починай робити без любови, тому що усяке добре діло без любови не благогоудне Богові» (св. Єфрем Сирин).

У словах капелани наголошували, що «герої не вмирають», доки ми пам'ятаємо про них, молимося за упокій їхніх душ. Адже наші бійці виконали заповідь Божу – поклали свою душу за ближніх.

Архієрей підтримав волинян, які сумують за померлими

5 листопада митрополит Луцький і Волинський Михаїл у Димитрівську поминальну службу висловив співчуття «усім, хто прийшов до храму пом'янути своїх рідних, близьких, знайомих, які є в пам'яті нашій і на серці нашому».

Владика нагадав, що ми поминаємо спочилих, оскільки бажаємо «милосердя Божого їм на Страшному суді Христовім». Згадуємо, бо любимо й бажаємо їм стояти сміливо перед Богом, мати достойну відплату за праведне християнське життя.

Тому сьогодні Церква встановлює прохання: «З духами спочилих праведників пом'яни, Господи, рабів Твоїх», аби мати більше надії і віри, що вони прожили життя, достойне Царства Небесного. Адже наша молитва за їх упокій – «це ще одне прохання і ще один стук до милосердя Божого, щоб їм там було добре», – підкреслив високопреосвященний.

Волинський архієрей привітав хмельницького із ювілеями

8 листопада митрополит Луцький і Волинський Михаїл поздоровив митрополита Хмельницького і Кам'янець-Подільського Антонія з 20-ми роковинами архієрейського служіння та 50-літтям від дня народження. Про це повідомив сайт Cerkva-km.info.

Під час урочистої академії з нагоди ювілеїв владика Михаїл із благословіння Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета вручив високопреосвященному Антонієві орден Рівноапостольного великого князя Володимира III ступеня.

95-річчя освяти храму в Жорниці Ківерецького деканату

Єпископ Володимир-Волинський Матфей із благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла 8 листопада побував у цьому селі, де очолив урочисту Божественну Літургію з нагоди престольного свята й 95-літнього ювілею освячення церкви Великомученика Димитрія Солунського.

Із владикою служили декан протоієрей Іван Семенюк, настоятель парафії священник Мар'ян Береза та інше духовенство деканату.

По завершенні Відправи, в якій, зокрема, взяв участь сільський голова Сергій Кучер, вікарій єпархії вручив жертводавцям митрополічій благословенні грамоти.

Християнські літератори зустрілися з вихованцями ВПБА

Із нагоди дня пам'яті преподобного Нестора Літописця і Дня української писемності та мови члени обласного осередку Спілки християнських письменників 9 листопада зустрілися зі студентами Волинської православної богословської академії.

Літературний редактор інформаційно-видавничого центру єпархії Віктор Гребенюк нагадав про життєвий шлях святого Нестора, якого вважають першим вітчизняним письменником, про головний його твір – «Літопис руський», що шанується як перша книга на Русі (до складу якої, до речі, входить «Волинсько-Галицький літопис»). Він, парафіянка Наталія Добжанська та інші автори читали свої твори, розповіли про життя Спілки, зокрема про альманах «Осоння», що недавно вийшов на Волині. Наприкінці завідувач видавничого відділу та книгарні-бібліотеки «Ключі» Дмитро Головенко розповів про ці підрозділи єпархії.

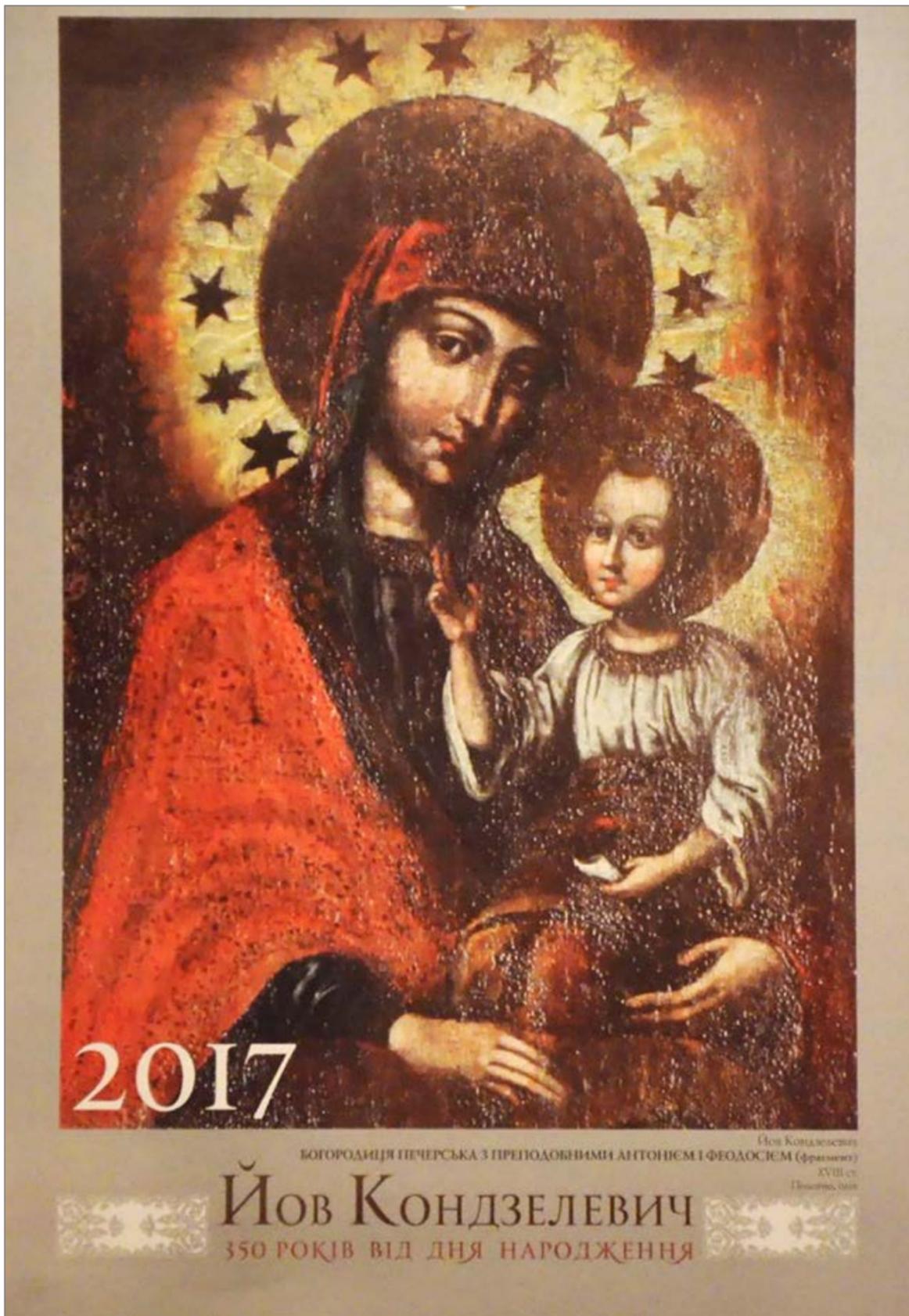
А напередодні з нагоди цих же свят В. Гребенюк та інші члени осередку провели зустріч у Рожищанській районній бібліотеці для дітей зі старшокласниками та студентами місцевого ветеринарного коледжу.

Владика Михаїл очолив празник у Чарукові

10 листопада митрополит Луцький і Волинський розділив радість престольного торжества з парафією Великомучениці Параскеви-П'ятиці цього села Луцького районного деканату.

За Божественною Літургією з високопреосвященним служили: канцлер єпархії

ВОЛИНСЬКІ ІКОНИ

КАЛЕНДАР
НА 2017 РІК
З ІКОНАМИ
ІОВА
(КОНДЗЕЛЕВИЧА)

Наступного року відзначатимемо 350 літ від дня народження Іова (Кондзелевича) – відомого українського іконописця, життя і творчість якого пов'язані з Волинню. Іов (бл. 1667 – між 1740–1748 рр.), ієромонах монастиря у с. Білосток нині Луцького району, православний церковний діяч Волині, – найяскравіша постать в історії українського живопису на зламі XVII–XVIII ст. Він зумів органічно поєднати здобутки вітчизняного іконопису та західного малярства, пишучи геніальні за композицією й технікою виконання ікони. Його роботи дослідники ставлять в один ряд із творами італійця Рафаеля Санті (1483–1520) та іспанця Естебано Мурільйо (1618–1682), що говорить про непересічний талант волинського митця і його місце у світі.

Індивідуальна манера Іова (Кондзелевича) сформувалася під впливом місцевої художньої культури. В його особі поєднався майстер європейського рівня і, водночас, скромний чернець – «недостойний ієромонах», як він підписав себе на одній з ікон.

Іов (Кондзелевич) очолював майстерню, яка працювала над розписом Загорівського, Локачинського і Богородчанського іконостасів та написанням окремих образів не тільки на Волині, а й за її межами. Найбільший комплекс пам'яток, що представляє творчість Кондзелевича та майстрів його кола, експонується у Музеї волинської ікони.

З нагоди ювілею художника на Волині прийнято програму на 2017 рік, яка включає видання книги-альбому «Іов Кондзелевич і Волинь», проведення наукової конференції у нашому музеї, лекцій, вікторин, творчих конкурсів у навчальних закладах та ін. Волинським краєзнавчим музеєм подано пропозиції Національному банку України та Укрпошті щодо виготовлення ювілейної монети і видання ювілейної марки на честь Іова (Кондзелевича).

Спільним проектом Музею волинської ікони та Волинської обласної друкарні став випуск календаря на 2017 рік, презентація якого відбулася 10 листопада 2016-го. Календар популяризує мистецьку спадщину Іова (Кондзелевича) та майстрів його кола.

Тут презентовані одинадцять ікон XVII – початку XVIII ст. із колекції Музею волинської ікони та «Хрещення» і «Покрова» початку XVIII ст. одного з волинських храмів. Тематика творів різноманітна. Це образи Христа Вседержителя, Юрія Змієборця, пророків, святих Козьми і Дем'яна, Іоана Богослова. Цікаві сюжетні композиції «Оплакування Ісуса Христа», «Благовіщення», «Спокуса Ісуса Христа». Всі вони написані в традиційній техніці темперою по дереву з використанням золочення на орнаментованому тлі. Вперше у виданні представлено зображення Діви Марії з Дитятком на руках з ікони «Богородиця з Антонієм і Феодосієм Печерськими/ Всі святі». Це – хоругва, виконана олійними фарбами на полотні, ймовірно, Іовом (Кондзелевичем), у 1722 р. для Загорівського Різдво-Богородичного монастиря.

Репродуковані твори зачаровують віртуозним малюванням, теплою образів, досконалою красою ліків, багатством та насиченістю колориту, бездоганно побудованими композиціями. Вони демонструють найвищий рівень професійного малярства Волині, входять у золотий фонд мистецтва України.

Календар виконано на високому поліграфічному рівні. Він може бути прекрасним подарунком кожному, хто цінує красу й одухотвореність ікони: і волинянам, і гостям краю – всім пошановувачам волинського іконопису.

Ангеліна ВИГОДНИК,
провідний науковий співробітник Музею волинської ікони

КАПЕЛАНСТВО

Волинська ікона – на Донбасі

Голова ГО «Військові капелани Волині» протоієрей Михайло Бучак разом з іншими військовими священиками 16 листопада представили ікону Покрови Божої Матері, яку намалювали діти Будинку творчості Рожища, дітям такого ж закладу в Мар'їнці (Донецька обл.).

Це був перший показ образу. Надалі він буде перебувати разом із капеланами на передовій, аби бійці мали змогу молитися перед святиною до завершення війни на Сході.

У жовтні капелани благословили дітей та викладачів Будинку творчості на написання образу, відслужили молебень та окропили ескіз. За два тижні вихованці разом із вихователями завершили роботу. Тоді благочинний протоієрей Василь Шняк освятив ікону, яку душпастирі доставили до Мар'їнки.

Ольга ВЕРЕМЧУК
Світлина інформаційної
служби епархії

РАДИМО ПРИДБАТИ

Лист до Чудотворця

На новорічно-різдвяні свята дітей чекають приємні несподіванки. Всім хочеться подарунків, веселого та радісного настрою. На відміну від штучного бороданя Діда Мороза, в українських звичаях і традиціях є святий Миколай, котрий, як правило, залишається скромним і невидимим, проте напрочуд щедрим.

А щоб повідомити Миколаю про власні святкові бажання, на допомогу прийде яскрава кольорова листівка, де потрібно лише вписати їх. Угодник обов'язково прочитає і, відповідно до заслуг, виконуватиме прохання.

Автор листівки головний редактор газети «Волинські епархіальні відомості» Віталій Клімчук підготував не тільки звернення до чудотворця, а й кілька віршів про Миколая Угодника. Їх можна вивчити і продекламувати на святкових дійствах.

Листівку видано за сприяння Благодійного фонду Ігоря Палиці «Тільки разом». Придбати її можна у книгарнях Луцька «Дім книги», «Освіта» або ж безпосередньо в автора (тел. 095-324-03-54).

СВЯТИНІ ВОЛИНІ

У Затурцях освятили нову дзвіницю

З нагоди престольного свята у храмі Преподобної Параскеви Сербської цього села Локачинського деканату благочинний протоієрей Ігор Дружинець із благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла 27 жовтня очолив Божественну Літургію та освятив ново-збудовану дзвіницю.

Разом із деканом служили настоятель парафії протоієрей Василь Кравець, інше духовенство – місцеве та з Ковельського міського благочиння.

У слові о. Ігор поздоровив парафіян із празником та передав вітання правлячого архієрея з історичною подією – освяченням дзвіниці. Душпастир вручив нагороди жертводавцям. Зокрема, орден Рівноапостольного князя Володимира Великого одержав Сергій Мащибора. Інших мирян відзначено митрополічними благословенними грамотами.

До свята молитовно долучився голова райради Борис Ковальчук.

У Затурцях церкву Київського Патріархату

почали будувати ще 2003 року. 26 жовтня 2013-го митрополит Михаїл освятив Божий дім, який стоїть поряд зі старою церквою, який понад 90 років.

Ольга ВЕРЕМЧУК

Світлина з архіву протоієрея Ігоря Дружинця

Відкрито храм у Сокольській чоловічій обителі

Освячення престолу на честь апостола Якова, брата Господнього, здійснив 6 листопада митрополит Луцький і Волинський Михаїл, який очолив першу архієрейську Божественну Літургію в монастирі Успіння Пресвятої Богородиці, що в с. Сокол Рожичанського деканату.

У проповіді владика наголосив на важливій місії нашого земного життя – вірити і молитися. Колись ніхто не вірив, що на цьому місці розпочнеться монаше життя. Бо одні плани будують люди, а зовсім інші має Бог, Який і «підкавав», що тут возсіяє благодать Божя, сказав високопреосвящений. Він закликав усіх допомагати

в розбудові чернечої обителі, бо кожного свята і кожної неділі потрібно спішити до храму на молитву. І нехай ніякі проблеми і мирські турботи не заважають християнам приходити сюди. Господь почує молитву тих, які трудяться та моляться, підкреслив митрополит.

Ігумен Яків (Мільян), намісник обителі, розповів парафіянам, що цього дня їхній монастир отримав пожертву від Жидичинської обителі – копію ікони Божої Матері «Сніжна». Є передання, що в IV столітті одному багатому бездітному жителю Рима після відвідин храму написав сон: мовляв, якщо він збудує церкву на тому місці, де вкаже Матір Божя, то в нього народиться дитя. «А де ж те місце?» – спитав він уві сні. Але відповіді не отримав. Зате вранці до нього прибіг схвилюваний слуга і повідомив, що в Римі сталося диво – тільки в одному місці випав сніг і утворив малюнок з обрисами храму (а це був серпень). На основі цього дива згодом і виник образ Божої Матері «Сніжна». Ікона була написана для костелу, який тоді існував

у с. Сокол. Дерев'яний костел був побудований у 1616 р. на кошти тодішньої власниці села Магдалени Якацької. У документах 1909 р. згадується освячення нового, вже кам'яного, храму на честь Матері Божої. Саме звідти, після того як костел було зруйновано, ікону в 1975 р. передано до Волинського краєзнавчого музею. І зараз копія цієї реліквії повернулася в обитель села Сокол.

Благословенні митрополіччі грамоти з рук владика отримали парафіянки, які протягом трьох років найбільше потрудилися, збираючи кошти на будівництво монастиря, – Лариса Шовка, Ольга Войцеховська, Тамара Стельмашук, Валентина Голян, Людмила Загорулько, Марія Борнос.

Із владикою, зокрема, молилися декан монастирів єпархії архимандрит Константин (Марченко), рожичанський декан протоієрей Василь Шняк, о. Яків, намісники й намісниця волинських монастирів, місцеве духовенство.

Лариса КУЛІШ. Світлина Ігоря Сацика

Конференція з нагоди ювілею храму у Володимирі

До 250-річчя освячення собору Різдва Христового і 25-ліття його відродження у володимир-волинському Культурно-мистецькому центрі ім. Т. Шевченка 18 листопада відбулася науково-практична конференція «Собор Різдва Христового: минуле, сьогодні, майбутнє». Захід організувала громада храму за підтримки міського відділу культури, адміністрації історико-культурного заповідника «Старовинний Володимир» та працівників міського історично-го музею.

У конференції взяли участь, зокрема, канцлер єпархії протоієрей Микола Цап (на фото) та клірик собору протоієрей Микола Удуд. Отець канцлер передав вітання митрополита Луцького і Волинського Михаїла, виступив із доповіддю «Володимирський собор Різдва Христового в історії Української Церкви» (текст подаємо на с. 5–6), вручив єпархіальні відзнаки людям, які найбільше потрудилися, аби відродити його.

Із доповіддю «Зародження парафії собору Святого Різдва Христового та її 25-річна духовна діяльність» виступив о. Микола Удуд. Секретар міськради Олег Свідерський від імені міського голови вручив душпастиреві почесну грамоту.

Ольга ВЕРЕМЧУК

Світлина з сайту Static.panorama.com, Bug.org.ua

ВОЛОДИМИРСЬКИЙ СОБОР РІЗДА ХРИСТОВОГО В ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ

Минуле будь-якого храму чи монастиря неможливо розглядати без розвитку самої Церкви і народу. Хоча вже минуло 1028 років як хрестилась Київська Русь, протягом багатьох століть наш народ постійно перебував під владою чужих держав, не маючи своєї Церкви.

Непростим було і XX ст. Церква зазнала страшного переслідування та нищення, масово закривали й руйнували храми, монастирі, за віру в Бога постраждали і загинули мільйони мирян і духовенства. Однак відбулось і три спроби відродити Українську Церкву – в 1921, 1942 і 1989 роках (третє відродження триває по сьогодні). І якщо під час першого відродження УАПЦ великий внесок зробив митрополит Василь Липківський, у часі другого – митрополит Полікарп (Сікорський), кафедра якого знаходилась у Луцьку, то на початку третього відродження важливу роль відіграв митрополит Іоан (Боднарчук), який очолив Автокефальну Церкву в Україні. Пізніше протягом року (11.11.1993–9.11.1994), він перебував на волинській кафедрі Київського Патріархату. Цікаво, що своє перше Богослужіння новопризначений митрополит провів 20 листопада 1993 року в селі Верба Володимирського благочиння.

Новітнє відродження розпочалося з того, що наприкінці 1980-х радянська влада пішла на певні поступки для Церкви, зокрема в 1988 році урочисто відсвятковано 1000-ліття хрещення Русі.

Невдовзі національно-церковний рух в Україні набрав значної сили. 19 серпня 1989-го, в день Преображення Господнього, у Львові в Петро-Павлівській церкві проголошено третє відродження УАПЦ. В жовтні відбувся собор духовенства Автокефальної Церкви, який звернувся до єпископа Іоана з проханням стати архіпастирем УАПЦ й очолити її, на що владика погодився.

Навесні 1990 року рукоположено архієреїв для Української Церкви, серед яких 19 травня – єпископ Рівненський і Луцький Миколай (Грох).

5–6 червня 1990 року в Києві відбувся перший Всеукраїнський Собор УАПЦ, який мав доленосне

значення для подальшого розвитку Православ'я в Україні. Найголовнішим рішенням було проголошення патріаршого устрою. Святійшим Патріархом Київським і всієї України було обрано Мстислава (Скрипника). Серед інших важливих рішень Собор прийняв проект Статуту УАПЦ. 2 жовтня 1990 року рада у справах релігій при Раді міністрів УРСР його зареєструвала, чим визнала й узаконила Українську Автокефальну Православну Церкву.

25–26 червня 1992 року в Києві пройшов ще один важливий Собор, на якому відбулося об'єднання УАПЦ з частиною УПЦ, в результаті чого утворено Українську Православну Церкву Київського Патріархату.

Визначною подією в релігійному житті Волині

стала реєстрація радою у справах релігій при Раді міністрів СРСР 10 травня 1990 року в Луцьку релігійного об'єднання Української Православної Церкви й передача їй будівлі Хрестовоздвиженського храму. Цим юридичним актом в обласному центрі фактично зареєстровано одну з перших в Україні громад, яку спочатку було названо так тому, що на той час релігійні структури УАПЦ ще не були визнані центральною державною владою і не реєструвалися. Вже після реєстрації, 31 травня, віруючі цього релігійного об'єднання на парафіяльних зборах визначили свою приналежність до УАПЦ.

28 грудня 1990 року зареєстровано другу громаду УАПЦ на Волині – Різдва Христового в місті

Закінчення на с. 6

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на с. 2-3

протоіерей Микола Цап, декан протоіерей Володимир Присяжнюк, настоятель громади протоіерей Ігор Скиба, духовенство луцьких благочинь.

У проповіді керуючий епархією вкотре зупинився на самому понятті «релігія». Цей латинський термін буквально означає «відновлення зв'язку» – і кожної людини з Богом, і віруючих між собою. Ми постійно падаємо і встаємо, втрачаємо і відновлюємо зв'язок зі Всевишнім та ближніми: під час Літургії (вже саме це слово означає «служба громадою»), зокрема, сповідуючи свої гріхи та приймаючи причастя; коли, за Господньою заповіддю, голодного нагодуємо, хворого провідаємо, засмученого підбадьоримо; коли просимо у Всевишнього всіляких гараздів і собі, й сусідові... Це відновлення зв'язку з Богом повинно набути такої досконалості, щоб ми, як мовив апостол Павло, відчували: «вже не я живу, а живе в мені Христос». А найбільший прояв цього відновленого зв'язку Бога з людством – хресна жертва Сина Божого, якою Він «смертю смерть подолав і тим, хто в гробах, життя дарував». Тож ми як люди релігійні повинні якнайкраще дбати про постійні добрі зв'язки із Творцем та поміж собою.

Насамкінець за активну участь у житті парафії архієрей вручив благословенну грамоту сільському голові Жанні Пудлік. Директор благодійного фонду Сергія Мартиняка «Європейський вектор» Олександр Пиза передав фінансову допомогу громаді.

Священик побував на презентації Музею волинської ікони

Ієрей Віталій Ващук, настоятель парафії Ікони «Неопалима купина» в обласному центрі, з благословіння митрополита Луцького і Волинського Михайла 10 листопада відвідав захід Музею волинської ікони, на якому представили календар, присвячений творчості Іова (Кондзелевича) та майстрів його кола.

У виступі душпастир зазначив, що Господь кожному дає таланти, але не всі їх знаходять у собі чи реалізують. Отець Іов прийняв Божий дар і плідно виразив його через творення образів.

Цей календар на 2017 р. – спільний проект музею та Волинської обласної друкарні, виданий із нагоди 350-ліття від дня народження Іова (Кондзелевича) – ієромонаха та іконописця, який у молоді роки прибув на Волинь, зокрема, до Луцька, де навчався, служив і творив. Докладніше про це видання – на с. 4.

Духовенство привітало поляків із Днем незалежності

Ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Володимир Вакин разом з іншими священнослужителями за благословінням митрополита Луцького і Волинського Михайла 11 листопада відвідав концерт із нагоди національного свята Республіки Польща. Про це повідомив сайт *Vrba.org*.

На захід, що відбувся в обласному муздрамтеатрі ім. Т. Шевченка, делегація Київського Патріархату прибула на запрошення польського консула у Луцьку Кишиштофа Савіцького.

Архієрей відвідав Дмитрівський собор у Ковелі

Владика Михайл 13 листопада очолив Боже-ственну Літургію у ковельському соборі Великомученика Дмитрія Солунського, в якому недавно перед тим був храмовий празник.

Серед багатьох священнослужителів разом із митрополитом, зокрема, правили міський декан та настоятель собору протоієрей Анатолій Александрук, благочинні протоієрей: ковельський районний – Іван Бонис, любомльський – Віктор Возняк, старовижівський – Іван Зеленко. У слові високопреосвященний зазначив, що наші розум і душа тягнуться до Бога. Адже Господь і є любов, яку ми носимо в собі. Тож ми повинні вести активне християнське життя. Жити, не боячись смерті, трудитися, пам'ятаючи Ісуса Христа і те, що душа людська є вічною.

Під час Богослужіння разом з усіма молилися голова РДА Віктор Козак та міський голова Олег Кіндер.

Митрополит Михайл – один із найвпливовіших волинян

Журналісти інтернет-видання *Volynpost.com* разом із експертами

СВЯТИНІ ВОЛИНІ

ВОЛОДИМИРСЬКИЙ СОБОР
РІЗДВА ХРИСТОВОГО В ІСТОРІЇ
УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ

Закінчення. Початок на с. 5

Володимирі. Їй передано у користування приміщення храму Різдва Христового.

Непростою, а часом трагічною була доля цього собору, побудованого у 1766 році як єзуїтський костел. На думку багатьох дослідників, архітектурні елементи храму, витонченість пропорцій свідчать про те, що його будували професійні майстри. У ньому свого часу звершували Богослужіння римо-католики, греко-католики, з 1840 року храм із монастирем став православним. 8 червня 1891 року собор стає кафедральним, а монастирський будинок – резиденцією православних вікарних єпископів. Рішенням польського уряду в 1921 році будівлі знову передано римсько-католицькій дієцезії.

У воєнний і радянський час приміщення собору зазнало значного руйнування, тому його реставрація тривала декілька років. Спочатку було відновлено нижній храм на честь Покрови Пресвятої Богородиці. Перше Богослужіння у ньому й освячення звершив 27 січня 1991 року єпископ Луцький і Володимир-Волинський Миколай. Наступною була домована церква Андрія Первозваного, відкриття якої відбулося 17 листопада 1991 року. Храм освятив той же владика. Паралельно із відновленням вищезгаданих храмів тривали реставраційні роботи в оновленому приміщенні собору Різдва Христового.

25 липня 1993 року відбулася надзвичайно важлива й урочиста подія в історії стародавнього Володимира – освячення престолу, тимчасового іконостаса та собору Різдва Христового. Богослужіння очолив єпископ Луцький і Володимир-Волинський Серафим (Верзун) у співслужінні ново-волинського благочинного протоієрея Стефана Фультеса та місцевого духовенства.

Священики собору благословляли і брали участь в усіх національно-патріотичних заходах, що відбувалися у місті й районі на початку 1990-х років. Особливо піднесено пройшли Різдвяні свята 1991-го, коли соборний хор на Святий вечір, 6 січня в центрі міста біля ялинки виконував наші прекрасні українські колядки. На Богоявлення

ЦЕРКВА І МОЛОДЬ

У Луцьку відбувся міжнародний молодіжний форум

У заході з благословіння митрополита Луцького і Волинського Михайла 28 жовтня взяв участь канцлер епархіального управління протоієрей Микола Цап. Триденний форум молоді, який зібрали вчетверте, проходив у Волинській православній богословській академії.

Форум організувала СГО «Молодіжна платформа» за сприяння, зокрема, ВПБА. Головна тема цьогорічного зібрання – мобільність української молоді, як внутрішня, так і зовнішня. Разом із преставниками «Корпусу миру США», Міністерства молоді та спорту України, Міжнародної організації «AIESEC» та Фундації регіональних ініціатив молоді люди шукали відповіді на запитання: Які є доступні можливості для подорожей, професійних стажувань, міжкультурних обмінів для юнацтва? Які переваги міжнародної співпраці? Що таке міжкультурний діалог та для чого він? Також учасники ознайомилися із можливостями, що вже сьогодні для українців дає світова спільнота, і напрацьовували нові.

Привітавши учасників, о. Микола зачитав вітальне слово епархіального архієрея:

«Віддаляй печаль від серця твого, і відводь зле від тіла твого, тому що дитинство і юність – суєта», сказано у Святому Письмі (Екл. 11:10). Повинні ми всі бути подалі від цієї суєти, «суєти і ловлення вітру», як пише Еклезіаст. Маємо всі ми, як молоді, так і старші, докладати стільки зусиль для впорядкування своєї душі та всього, що навколо нас, скільки кому дав Господь сил і хисту.

Судячи з теми вашого форуму, тут зібралися люди мобільні й готові до співпраці. Співпраця на рівні народів, країн – це чудово, це можливість не тільки «чужого навчатися» (звичайно, лише доброго, бо ми дивимось на Захід без рожевих окулярів), але й навчати «чужих». Передусім навчати сучасну знецерковлену Європу християнської віри. Тому можливості для місіонерства,

біля собору відбулося освячення води, яке звершив владика Миколай у співслужінні настоятеля отця Віталія Бойка. 31 серпня 1991 року відбувся на центральній площі мітинг, під час якого настоятель отець Павло Поцілуйко освятив національний синьо-жовтий прапор, який було піднято цього дня над міською радою поруч із тодішнім державним.

З моменту відродження Української Церкви у 1990 році й по сьогодні Волинську епархію очолювали такі владика, які відвідували і звершували Богослужіння у соборі Різдва Христового:

- 1) єпископ Миколай (Грох) – 1990–1992 рр.;
- 2) єпископ Спиридон (Бабський) – 1992 р.;
- 3) єпископ Серафим (Верзун) – 1992–1993 рр.;
- 4) митрополит Іоан (Боднарчук) – 1993–1994 рр.;
- 5) митрополит Яків (Панчук) – 1995–2004 рр.;
- 6) митрополит Михайл (Зінкевич) – від 14 травня 2004 р.

Згідно з рапортом благочинного Володимира-Волинської округи протоієрея Сергія Депо від 11 квітня 1994 року на ім'я митрополита Іоана (Боднарчука) першими парафіями УАПЦ, а згодом Київського Патріархату на Володимирщині, окрім собору, були: Свято-Василівська і Свято-Юр'ївська у Володимирі, Свято-Михайлівські у селах Верба і Когильно, а також громади у Бубнові та Яковичах. Станом на сьогодні діє вісім релігійних громад у місті й 28 у районі.

Храм Різдва Христового є другим кафедральним собором Волинської епархії після Свято-Троїцького у Луцьку. Тому щороку правлячий архієрей на другий день Різдвяних свят відвідує цей Божий дім і звершує урочисте Служіння.

Сподіваюся, що собор Різдва Христового у нашому древньому місті Володимирі й надалі буде тим храмом, у якому будуть молитись і навколо якого будуть гуртуватись усі ті, хто бажає і мріє, щоб у нашій незалежній Україні була своя Єдина Помісна Православна Церква.

Протоієрей Микола ЦАП,
канцлер епархії

для нового апостольства треба використовувати сповна.

Але маючи на меті цю велику місію, не можемо запліщувати очі, що несучи Християнство, релігію любові, ми, українці, на превеликий жаль, самі не завжди між собою любовні. «Як налагодити духовні мости між різними народами?». Передусім потрібно їх налагодити між собою. Найбільша наша біда – роз'єднаність, це завжди шкодить нам найдуше.

Ніхто не заперечує свободи політичних чи релігійних переконань. Але саме переконань! І якщо переважна більшість волинян усе ще перебуває в Московському Патріархаті, то це тому, що ми не знайшли для них переконливих доказів, не знайшли довірливих підходів. Або ж не знайшли шляхів, якими донести ці докази.

Світлина інформаційної служби епархії

Кого переконало те, що частина МП – на стороні агресора, той уже вийшов із МП. Але це сталося переважно в містах: ми це бачимо з наповненості храмів, з нових обличчів у них. Проте по селах картина зовсім інша: навіть у цей, здавалося б, переломний час на Волині до нас із Московського Патріархату перейшло всього чотири-п'ять парафій. Та й ті в південних районах, де справи у нас і так

Закінчення на с. 7

визначили десять волинян, які найбільше впливають на життя краю.

До цього переліку належить керуючий нашою епархією. При цьому представників інших конфесій у рейтингу нема. Як вважають автори публікації, що вийшла 16 листопада, Київський Патріархат є «титальною конфесією у Луцьку, завдяки активній роботі митрополита Михайла і його команди».

Духовенство привітало науковців із ювілеєм

З нагоди 25-річчя діяльності відділу аспірантури, докторантури та наукових стажувань Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки митрополит Луцький і Волинський Михайл, ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Володимир Вакин та секретар її вченої ради священник Владислав Фультес 17 листопада взяли участь в урочистому засіданні наукової ради СНУ.

Владика Михайл та о. Володимир виступили з вітальним словом. Вручено церковні відзнаки науковцям, які сприяють розвитку Українського Православ'я.

У луцькому соборі провели молитву за студентів

Із нагоди Міжнародного дня студентів 17 листопада в кафедральному соборі Святої Трійці відправили подячний молебень за вихованців волинських навчальних закладів.

Богослужіння провели голова інформаційно-видавничого центру епархії протоієрей Віталій Собко та капелан Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки протоієрей Віктор Михалевич, співав хор собору «Богоспів» (регент – протоієрей Юрій Хлопецький). У молитві взяли участь викладачі та студенти цього вишу.

«Своє свято ви проведете весело і з розвагами, – зазначив о. Віталій у слові до учасників відправи. – Але важливо нагадати, що запровадити його спонукала доволі нерадїсна подія: жорстоке придушення гітлерівцями 1939 року акції протесту в Празі, спрямованої проти окупації». Тож молодим людям цього дня варто присвятити певний час для роздумів про своє покликання й поглянути на життя духовними очима.

За словами священника, студенти завжди – і тоді в Чехії, і нині в Україні – доводили, що є найактивнішою частиною суспільства. Тож дякуючи Богові за всі благодіяння, за можливість мирно навчатися, просимо, щоб Господь щедро благословив студентів Волині, аби вони відповідально закладали добрі основи будинку свого життя, сумлінно пізнавали науки й зростали в духовності.

Священик – на святі працівників сільського господарства

Ієрей Роман Вонсіцький, клірик домового храму Великомучениці Катерини луцького жіночого монастиря Святого Василя Великого, 17 листопада взяв участь в урочистому зібранні з нагоди Дня працівників сільського господарства. Дійство відбулося у Волинському обласному академічному муздрамтеатрі ім. Тараса Шевченка.

Що робити для покращення україно-польських відносин

Митрополит Луцький і Волинський Михайл та викладач Волинської православної богословської академії протоієрей Микола Цап'юк 18 листопада взяли участь у всеукраїнському круглому столі «Сучасний стан та перспективи україно-польських взаємин в контексті європейської безпеки».

Важливо, що ми виносимо цю тему на публічне обговорення, а не тихо обурюємося, аби зберегти добрі стосунки з сусідами, зауважив владика. Хорошим фактором є те, що науковці обговорюють Волинську трагедію на історичному рівні, адже тоді українську думку буде не просто почуто, а й остаточно сформовано.

За словами високопреосвященого, українці й поляки повинні разом шукати порозуміння, спираючись на історичні факти, засади любові та прощення.

Захід влаштувала крайова організація «Просвіти» за підтримки ОДА.

Інформаційна служба епархії

Докладніше про ці та інші події – на офіційному сайті pravoslavnyi.org.ua

ЦЕРКВА І МОЛОДЬ

РОЗДУМИ

У Луцьку відбувся міжнародний молодіжний форум

ВІН КЛИЧЕ НАС ДО ПРАЦІ НАД СОБОЮ

Закінчення. Початок на с. 6

більш-менш непогані. А в усіх інших – далі розмов «на майдані коло церкви» діло не пішло.

Це, зрештою, і зрозуміло. Пів-Полісся ще й досі не покривається жодним українським телеканалом, тільки російськими й білоруськими; отже, Київський Патріархат не може туди достукатися своїми телепередачами. Дротового радіомовлення там уже нема, ефемики ж доступні далеко не кожному і не всюди; отже, наші радіопередачі туди не доходять. Інтернет у польській хаті це поки що фантастика, тож наших сайтів там просто нема. Передплачувати світську пресу, де друкуються наші священники, селянам задорого, церковна ж преса поширюється тільки в наших парафіях, а це на глибокому Поліссі – два-три села на район. Додайте до цього ще економічну кризу: поліщуки масово на заробітках у Росії.

Отже, велика частина Волині майже безроздільно контролюється якщо не просто російською, то проросійською пропагандою. Годі й говорити про свободу вибору, свободу переконань.

Тут, на півдні Волині справи трохи кращі, та підстав для заспокоєння немає. А тим часом, доки ми, православні, роз'єднані, змицнюються інші течії; піднімає голову давно, здавалося б, подолане язичництво, навіть замаскований сатанізм (як бачимо зі святкування хеловіну).

Але Церква – то не тільки єпископи й священники. Це насамперед миряни – ви, браття й сестри. Звертаюся до вас, мобільні й готові до співпраці: допоможіть своїй Церкві, прийдіть зі свіжими ідеями, долучіться до нашого духовного возз'єднання на благо України».

Ольга ВЕРЕМЧУК, Віктор ГРЕБЕНЮК

Сумною інколи буває правда нашого життя. Відкривши для себе світ віри, знайшовши в своєму серці дивну теплоту – порив до Бога, ми починаємо жити християнським життям. Його нахненність на початках вражає. І ніби все розуміємо, усім чистим та святим захоплюємось. Але в момент, коли дія Божественної благодаті в нас слабшає, – а допущено це ради нашого духовного росту – ми розбиваємось об власну неспроможність жити для Бога так, як хотілось би, як ми собі, в ейфорії першої любові, надумали. Не розуміючи попервах, а що ж відбувається, ловимо себе на речах, які нас насторожують: ми не так жадібно читаємо Святе Письмо і твори отців Церкви, як робили це ще вчора; з часом доходимо до абсурду і розуміємо, що взагалі не хочемо читати нічого «нагружаючого». Ловимо себе на тому, що така жадана нам учора коротка служба сьогодні стала якоюсь сухою і довшою, ніж зазвичай, і потрошки починає бути нам обтяжливою. При цьому, непомітно навіть для свого ж здорового глузду, шукаємо «достойну» причину, щоб у цю неділю не піти до храму, – стомилися як-не-як за тиждень... Стаємо на молитву вдома, але і тут зустрічаємось не з трепетною присутністю Живого Бога, а з цілим роєм думок, які гулом і хаотичністю народжують у серці гірку зневіру (саме таким є стан, коли ми в чомусь або ж у комусь зневірюємося, – стан гіркоти!). Разом з цим приходиться відчуття, що ми говоримо самі з собою і нас ніхто не чує...

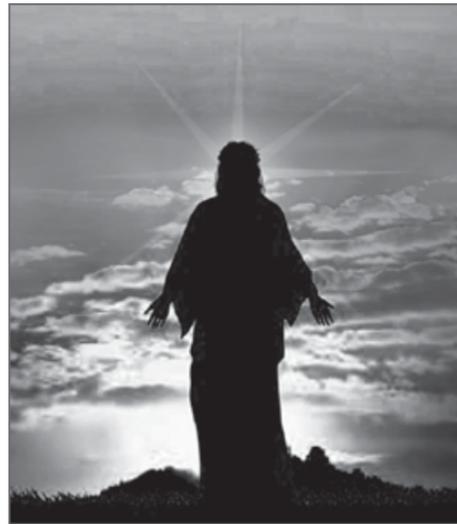
Маючи так мало досвіду в духовній боротьбі, а разом з цим чималий запас самолюбства (яке хоче бачити себе успішним, навіть у набутті чеснот), ми розбиваємось об сумну дійсність.

Часто, доведені до певного відчаю, – залишаємо молитву або ставимось до неї неналежно (не як до важливої спасительної дії, а як до чергового придатку чи дрес-коду нашого «духовного» життя).

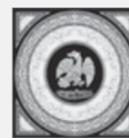
Слава Богу, в такі моменти наш розум починає підказувати нам, що такий стан речей неправильний. Тоді народжується бажання виправитись, але так само розуміємо, що це вище за наші сили. Ось це і є момент, який гарно змалював Силуан Афонський: «тримай свій ум в пеклі, але не впадай у відчай». Тобто правда твого життя, те, що ти бачиш у собі, – жахливо, але це не привід для відчаю. Це момент, коли народжується в тобі

справжнє смирення. Стан, коли ти хочеш спастись, при цьому бачиш свою запущеність і неспроможність зробити хоч би щось. І тоді ти волаєш до Бога... І тоді приходиться Його допомога. Все, чого Він чекає від нас, – ПОСТІЙНОСТІ! Нам бракує постійності. Постійності у читанні, навіть коли не хочеться; постійності в ходінні до храму, навіть коли важко фізично там знаходитись; постійності в молитві... Нехай молитва ще розсіяна. Це не привід не молитись. Господь, послабивши дію Своєї благодаті, зовсім не хоче нас принизити, ткнути носом у нашу непридатність. Він кличе нас до праці над собою...

Архімандрит КОНСТАНТИН (Марченко)

ОФІЦІЙНО

Протоієрея Івана Бониса

звільнено від обов'язків настоятеля парафії Успіння Пресвятої Богородиці в с. Городище та Благівіщення Пресвятої Богородиці в с. Гредьки Ковельського райдеку (указ № 63 від 1 листопада 2016 р.).

Священника Івана Ніколоюка призначено настоятелем парафії Успіння Пресвятої Богородиці в с. Городище Ковельського райдеку. (№ 62 від 1 листопада).

Диякона Артема Капися зараховано до кліру парафії Святителя Миколая Чудотворця в Луцьку (№ 64 від 15 листопада).

ЕПАРХІАЛЬНИЙ КАЛЕНДАР

1 січня

День народження: 55 років тому, 1962-го, – протоієрей Василь Мурал, настоятель парафії Пророка, Предтечі і Хрестителя Йоана в с. Прилуцьке Ківерецького деканату.

5 січня

День висвяти: 20 років тому, 1997-го, – протоієрей Василь Мельничук, клірик парафії Казанської ікони Божої Матері в Іваничах.

День народження: 35 років тому, 1982-го, – протоієрей Юрій Янчук, настоятель парафії Рівноапостольного князя Володимира в с. Тарасове Луцького районного деканату.

6 січня

День висвяти: 15 років тому, 2002-го, – протоієрей Дмитро Віднік, настоятель парафії Мучениці

Світлани та Покрови Пресвятої Богородиці в Ковелі.

8 січня

День освяти храму: 105 років тому, 1912-го, – церква Собору Пресвятої Богородиці в с. Забороль Луцького районного деканату.

16 січня

День народження: 50 років тому, 1967-го, – протоієрей Василь Неліпа, клірик собору Покрови Пресвятої Богородиці у Ківерцях.

19 січня

День висвяти: 10 років тому, 2007-го, – священник Сергій Зеленько, настоятель парафії Великомученика Димитрія Солунського в с. Ладинь Любомльського деканату.

21 січня

День освяти храму: 10 років тому, 2007-го, – церква Апостолів Петра і Павла в с. Хопнів Ківерецького деканату.

26 січня

День висвяти: 20 років тому, 1997-го, – протоієрей Богдан Войнович, настоятель парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Журавлине Старовижівського деканату.

27 січня

День народження: 45 років тому, 1972-го, – священник Олександр Доброскок, настоятель парафії Апостолів Петра і Павла в Ковелі.

Щиросердечно вітаємо вас із ювілеями, боголюб'язні отці, браття і сестри! Хай Бог благословляє усіх вас на многії і благії літа!

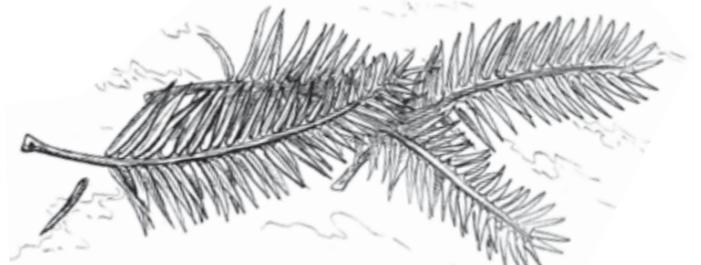
ПАЛОМНИЦТВА

2 січня 2017 р. – до почаївських святинь: лавра – монастир Святого Духа (колишній лаврський скит) – монаше кладовище – джерело Праведної Анни – жіночий монастир Богоявлення Господнього у Кременці – храм Пророка Іллі в Дубенському замку. Виїзд о 6.30. Повернення – о 20.00. Пожертва 150 грн.

3–10 квітня – до Святої Землі (проща «Дорогою Ісуса Христа»). Проводиться з благословіння Патріарха Філарета, очолює митрополит Луцький і Волинський Михаїл: Хайфа – долина Армагеддон – Назарет – Кана Галілейська – гора Фавор

– біблійна Галілея – Ярденіт – гора Сіон – Ейн-Карем – Віфлеєм – Єрусалим – Віфанія – Юдейська пустеля – Єрихон – Мертве море – Лідда – Кумран. Увага! Додається поїздка на гору Синай (Єгипет). Зголошуватися не пізніше ніж за два тижні.

Реєстрація – не пізніше як за день до початку прощі (якщо не зазначено інше). Виїзд на всі богомілля – від Свято-Троїцького собору в Луцьку. Докладніша інформація та реєстрація – у паломницькому центрі єпархії «Україна» (керівник Лариса Савчук) за тел. (0332) 71-83-77, (050) 812-09-79.

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку

СЛОВО КИЇВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ – НА ВОЛИНІ

ЧИТАЙТЕ

Газета «Волинські єпархіяльні відомості»: запитуйте у храмах, кіосках, передплачуйте на пошті (виходить раз на місяць). Звертатись: (0332) 72-21-82, hazeta.vyev@gmail.com
Різноманітна духовна література: запитуйте у храмах, книгарні-бібліотеці «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМу, біля обласної юнацької бібліотеки).

Розпорядок роботи: будні – 9.30–19 год; свята, суботи й неділі – 10–17 год.
Звертатись: (0332) 29-94-01, моб. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97, kljuchi@ukr.net

ДИВІТЬСЯ

Відеоанали в інтернеті: Youtube.com/PravoslaviaVolyni; Youtube.com/social1970
Передачі на обласному державному телебаченні: «Що каже священник» (виходить раз на місяць) і «Лодина духовна» (щотижня). Слідкуйте за телепрограмою.
Звертатись: (0332) 72-21-82, telesobor@gmail.com

СЛУХАЙТЕ

Передача «Благо»: неділя, 7.30, FM-радіостанція «Сім'я і дім» (102,4 МГц).
Звертатись: (095) 126-40-77, blaho@ukr.net

ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ

Сайт pravoslaviavolyni.org.ua – історія, устрій єпархії, святині, персоналії, документи, новини, фото, відео, газета, книги, аудіо, передруки.

ВОЛИНСЬКІ
ЕПАРХІАЛЬНІ
ВІДОМОСТІ

За єдину Помісну Українську Православну Церкву!

Часопис Волинської єпархії Київського Патріархату

Свідчення про державну реєстрацію: ВЛ № 219 від 03.08.2004 р.
Засновник і видавець – Управління Волинської єпархії Української Православної Церкви Київського Патріархату (Волинська духовна консисторія)
Друк – ТОВ «Волинська друкарня» (Луцьк, просп. Волі, 27). Тел. (0332) 24-25-07. Зам. 3315. Наклад 3000 пр.
Передплатний індекс 91241

Редакція

Віталій КЛИМЧУК (головний редактор), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), протоієрей Віталій СОБКО, Олександр БІЛЬЧУК (верстка, «НІЦІАЛ»)

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове. Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім.

Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами – тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ

43025 Луцьк, Градний узвіз, 1. Volynkonsystoriia@ukr.net.
Час роботи: понеділок–п'ятниця (крім святкових днів), 10.00–16.00.
Обідня перерва: 13.00–14.00

Керуючий єпархією

Митрополит Луцький і Волинський МИХАІЛ.
Тел./факс (0332) 72-44-64

Канцелярія

Канцлер – протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Віце-канцлер – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ.
Моб. (050) 956-70-00

Інформаційно-видавничий центр

Тел. (0332) 72-21-82
Голова центру – протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність єпархії) – info@pravoslaviavolyni.org.ua
Сайт pravoslaviavolyni.org.ua – info@pravoslaviavolyni.org.ua
Прес-служба (співпраця зі ЗМІ) – pres-sluzhba@ukr.net

Газета «Волинські єпархіяльні відомості» – hazeta.vyev@gmail.com
Телестудія «Собор» – гол. редактор Андрій ГНАТЮК. Telesobor@gmail.com
Радіостудія «Благо» – головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО.
Тел. (095) 126-40-77. Blaho@ukr.net

Видавничий відділ і книгарня-бібліотека «Ключі» – завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО.
Тел. (0332) 29-94-01, моб. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97. Kljuchi@ukr.net

Капеланська служба

Старший капелан – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ
Інспектор з питань місійної діяльності – протоієрей Юрій БЛИЗНЮК.
Тел. (0332) 20-00-25, моб. (095) 538-05-87

Паломницький центр «Україна»

Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, моб. (050) 812-09-79

Склад-магазин ікон, риз, церковного начиння тощо

Директор Богдан ТИШКЕВИЧ. Луцьк, просп. Волі, 2. Моб. (066) 217-25-58
Розпорядок роботи: понеділок–п'ятниця – з 10 до 18 год, в суботу – з 10 до 15 год. Обідня перерва від 13 до 14-ї.

ПАЛОМНИЦТВА

БОГОМІЛЛЯ В ЛІКАРНЯНИХ ЗАКЛАДАХ

Протягом двох тижнів, 1–16 листопада, у медичних закладах Луцька лікарі та пацієнти молилися перед іконою преподобного Амфілохія Почаївського із частинкою його мощей. Святиню для цієї прощі передала парафія Преподобної Параскеви Сербської, що в с. Затурці Локачинського деканату.

Богомілля розпочав митрополит Луцький і Волинський Михаїл. У храмі Великомученика і цілителя Пантелеймона обласної клінічної лікарні з владикою, зокрема, служили віце-канцлер та старший капелан єпархії протоієрей Олександр Безкоровайний (організатор паломництва) і душпастирі медзакладів обласного центру.

Промовляючи слово, архієрей зазначив: мета цієї прощі – підбадьорити людей, попросити в Бога благословіння для всіх, хто хворіє, і просити за їх швидке одужання, просити мудрості й професіоналізму для лікарів, але найбільше – просити для душ спасіння і прощення гріхів. Адже віра

наша кріпиться на Божих словах, нашій великій надії та молитвах. Господь дає нам «життя безгрішне, бездоганне, святе і праведне», а неміч людська, спокуючи не сприяють нашому життю. Але ми віримо, що воскреслий Ісус Христос надихає й утверджує нас.

Далі молебні з акафістами правили: у пологовому будинку, станції швидкої медичної допомоги, обласній дитячій лікарні, міській клінічній лікарні, поліклініках № 1–3, військовому госпіталі ветеранів, туб- і онкодиспансерах, хосписі, інфекційній лікарні, обласній лікарні в с. Боголюби та психіатричній лікарні № 1 (с. Липини).

Таку прощу проведено вже вчетверте. Минулого року в медустановах служили акафіст перед ковчегом із частинкою мощей св. Пантелеймона Цілителя.

Ольга ВЕРЕМЧУК, прот. Віталій СОБКО
Світлина інформаційної служби єпархії

ВАРТО ЗНАТИ

«ЧОМУ ПРИТЧАМИ ГОВОРИШ?..»

Коли ведемо річ про класичність жанру, маємо на увазі його серйозність, правдивість і довговічність. А все тому, що класика несе в собі народні мотиви. Етнос у всі віки був найщільнішим ситом, що відсіює зерно від половини. Формула класики присутня як у музичній, хореографічній, так і в усній народній творчості. Народні прислів'я та приказки, мов лакмусовий папірець, вказують на поважність цієї ніші: мають право на життя вивірені, мудрі вислови.

Роль приказки та прислів'я як найбільш мобільного та легкопідйомного жанру відіграла чи не найпершу роль у пропаганді цінностей (чи опору їм). Давня назва цих алегоричних висловів – притчі. Саме ними користувався Ісус Христос, проповідуючи нетлінні моральні цінності. Ми читаємо притчі Святого Письма і впевнюємося у їх правильності не тільки тому, що маємо посилання на авторство Всевишнього, а тому, що вони щирі, правдиві, правильні.

Тим же принципом, як не дивно, керувалися й ідеологи комуністичної доби, вдало підміняючи Боже вчення власноруч писаними законами моралі. Тепер відомо, що «Моральний кодекс будівника комунізму», внесений до програми КПРС, було складено на зразок Заповідей Господніх. І це при тому, що одним із найважливіших напрямків виховання громадян було атеїстичне. Самозвані автори притьмом кинулися продукувати й притчі, направлені проти мудрості Святого Письма. Як переконували тогочасні ідеологи, начебто зовсім вийшло з ужитку «Без Бога ні до порога», а утвердилося нове – «І без Бога є в космос дорога». До перероблених приказок з атеїстичним присмаком додали нові: «Ленінська воля – то наша доля»; «До щастя і свободи веде партія народи»; «Від ленінської науки міцніють розум і руки»; «У Радянському Союзі всі живуть, як вірні друзі»...

Але поряд із тим псевдонародним нововведенням народ придумав свої притчі, які мали право на життя, бо у них бриніла щира правда і відображалась реальність подій: «У протоколі густо, а на ділі пусто»; «Біда тому колективу, де голова без голови»; «Яка ланка, така й ділянка»; «Хто більше гавка, у того більша ставка»...

Попри всі бажання викоренити справжній зміст багатьох народних приказок, вони жили у свідомості людей тому, що послуговувались церковним календарем, у них утверджувалась побутова мудрість: «Не дивніця, що на Різдво метелиця»; «Великий піст усім прижме хвіст»;

«На Обертання птиця з гнізда повертається» (Обертіння – Віднайдення чесної глави Івана Хрестителя); «Прийде Вербниця – назад зломане вернеться»; «Прийшов Спас – пішло літо від нас»; «Прийшов Спас – шукай рукавиці про запас»; «Перша Пречиста жито засіває, Друга – дощем поливає, Третя – снігом покриває»; «Свитку на Здвиження скидай, а кожух одягай»; «Покрівонько, Покрівонько, покрив мою голівоньку!».

Відлуння культури православ'я знаходимо у народній творчості, яку годі було переінакшити на догоду владі: «Піст веде до воріт раю, а милостиня їх отворяє»; «Не все коту масляна»...

У фразеологічному фонді української мови чимало приказок, що вказують на терміни проведення сільськогосподарських робіт, явища природи, пори року, через залучення знань із народного побуту. Наприклад: «До Насті точи снасті» – прибирай хату перед Різдвом (Анастасії – 4 січня); «Яка Меланка, така й Петро з Павлом», тобто якщо була відліга на Меланії Римлянки (13 січня), чекай теплого літа; «Мороз на Вериги віщує спеку» (Вериги Петра – 29 січня); «Які Явдохи, таке й літо» (Євдокії – 14 березня); «Сорок святих сорок лопат снігу викинуть» (Сорок

святих – 22 березня); «На Олексі кидай сани, бери воза» (Олексія – 30 березня); «Вітай бджолу на Зосима» (Зосими – 30 квітня); «Дочекався Луки – ані хліба, ані муки»; «Прийшов осінній Лука – з'явилися хліб і мука» (Луки – 3 травня і 31 жовтня); «Юрієва роса краща від вівса» (Юрія – 5 травня); «До Миколи не сій гречки і не стрижи овечки» (Весняного Миколи – 22 травня); «Мокій червоний – літо грозове» (якщо сонце

християнськими законами; «як у Бога за пазухою» – безтурботно, привільно, у дуже гарних умовах, мати душевне благополуччя і матеріальний статок; «теля Боже» – спокійна, лагідна, але безвільна людина; «як писанка» – відзначається гармонією барв, ліній, дуже гарний.

Не підвладні часу справжні народні, Божі притчі, що правдиво, мудро й щиро керують людською свідомістю, ведучи до спасіння душі. Притчі, де мовиться не тільки про Бога, а де якнайповніше відображається Його вчення у простій та доступній формі народного прислів'я та приказки: «Бог не в силі, а в правді»; «З Богом хоч за море, а без Бога – ні до порога»; «Хто рано встає, тому Бог подає»; «Чоловік міркує, а Бог керує»; «Як Бог змочив, так і висушить»; «Бога взивай, а рук прикладай»; «Дав Бог роток, дасть і кусок»; «Коли сіно в стозі, то забув о Бозі»; «Коли зле гадаєш, чому ж Бога благаеть?»; «Кому Бог допоможе, той все перемаже»; «Від людей сховаєшся, а від Бога – ні»; «Бачить Бог з неба, що кому треба».

На відміну від інших видів народної поетичної творчості, прислів'я та приказки якнайтісніше пов'язані зі щоденним побутом, доступні найширшим верствам і не потребують особливої обстановки й широкої аудиторії. Ніхто не збирається в гурт, щоб послухати прислів'я, як слухають думи, казки чи балади. Не приурочують їх до подій і дат, як обрядову пісенну творчість.

Чим більше мова насичена прислів'ями та приказками, тим вона образніша, яскравіша, тим сильніше враження справляє на слухача або читача. Тож марно Ісус Христос, навчаючи, завжди користувався притчами, які найточніше, влучно та образно доносили до свідомості слухаючих правдиві й вічні істини. «Хто має вуха, щоб слухати, нехай слухає!» – Господь не одну Свою притчу, не одне Своє повчання закінчує саме такими словами. Христос прагне достукатися до серця кожного із тих, хто став свідками проповіді Євангелія. «І, приступивши, ученики сказали Йому: чому притчами говориш їм? Він сказав їм у відповідь: тому, що вам дано розуміти тайни Царства Небесного, а їм не дано... Тому говорю їм притчами, що вони, дивлячись, не бачать, і, слухаючи, нечують, і не розуміють...» (Мф. 13:10–11, 13).

Тож і ми, слідуючи за Христом, не цураймося цього великого скарбу – прислів'їв і приказок, або ж притч.

Віталій КЛИМЧУК, фольклорист